

КОНСУЛТАТИВЕН СЪВЕТ ЗА ЧЕРНО МОРЕ
/КСЧМ/

CONSILIUL CONSULTATIV PENTRU MAREA
NEAGRA

Сдружение, вписано в РЮЛНЦ
на Р България
ЕИК 176964109
Седалище и адрес на управление:
гр. Варна, ул.“Охрид“ N 24-26, ет.1
office@blsaceu.eu

Asociatie, inregistrata in Registrul
persoanelor juridice fara scop patrimonial
al R Bulgaria, CUI 176964109
Sediul si adresa de conducere:
Mun. Varna, str. “Ohrid” N 24-26, etaj 1
office@blsaceu.eu

Протокол

От среща на Фокус група 3 на КСЧМ

12 май 2021

Тема: “ Улов на рапан в Черно море “

На 12 май 2021 г. чрез системата ZOOM се проведе среща на Фокус група 3 на КСЧМ на тема - риболов на рапан в Черно море.

На срещата присъстваха г-н Галин Николов - ИАРА Бургас, г-н Константин Петров - GFCM, г-жа Анкуца Казимирович - НАРА Букурещ, г-н Виолин Райков – Институт по океанология гр. Варна.

Членове на КСЧМ: г-н Мариан Пайу, г-н Пламен Камбуров, г-жа Димитрина Костова, г-жа Анелия Иванова и секретариатът на КСЧМ.

Срещата беше открита от председателят на КСЧМ г-н Йордан Господинов. Следват приветствия към участниците и гостите на срещата.

Следва презентация на г-жа Михаела Мирея, свързана с дейността на КСЧМ, посветена на риболова на рапана.

- 2 срещи на работни групи, проведени по тази тема на 12.11.2019 г. и една на 8.07.2020 г.

- Тема от голям интерес както за Румъния, така и за България и разглеждана на повечето срещи на КСЧМ;

- Основните изводи:

- В България има разграничение на местообитанията на рапана и миди;

- Необходимо е задълбочено проучване, като се вземат предвид няколко параметъра: температура на водата, морски течения и др. Важно е това проучване да включва риболовната индустрия.

- Рапанът е хищник, който няма естествен враг в Черно море и заплашва популацията на мидите, които действат като биофилтри на водата;

- Текущият улов е много по-малък и вече не е толкова ефективен за рибарите;

- Рапанът е временен ресурс, тъй като с времето вече няма да бъде печеливш и трябва да се наблегне на развитието на аквакултурите;

- Основният начин, по който запасите от рапана намаляват и по този начин позволяват възстановяването на запасите от миди, е стопанският риболов.

Г-н Господинов представи данните за улова на рапана в България, предоставени от ИАРА България, а г-жа Казимирович представи тези в Румъния.

Година	България – улови в тон	Румъния – улови в тон
2018	3515	7302
2019	4222	6814
2020	2745	4115

Забелязва се, че през 2020 г. е регистриран по-малък улов поради пандемичната ситуация. Същата тенденция на намаляване на улова беше идентифицирана и в броя на корабите, предназначени за риболов на рапан.

Г-н Галин Николов споменава, че 2020 г. наистина е била повлияна от пандемията, но че се надява през 2021 г. тя да се върне към ситуацията от 2019 г. Рапанът е вид от търговски интерес, който има важно влияние върху околната среда и социалния сектор. Важно е да се следват резултатите от проекта BlackSea4Fish.

Г-н Господинов добави, че както рибарите, така и учените обявяват като улов все по-малки по размер рапани, а това намалява и улова в тегло. Това е така, защото рапанът вече няма толкова много храна. Субсидия, изплащана за улов на малки индивиди от рапана може да бъде решение за продължаващия риболов, който ще компенсира загубите на рибарите и пазара, тъй като вече няма интерес за малки по размер рапани. Все пак и дребният рапан служи за храна на хората, макар и с по-ниска цена. Освен това улавянето на малки рапани с водолази е много трудно и очевидно трябва да се субсидира.

Г-н Виолин Райков добави, че екологичната обстановка и многобройният натиск в континенталния шелф оказват влияние върху рапани и двучерупчести. Размерът им също е намалял поради замърсяване и антропогенно въздействие.

Г-н Господинов посочи, че няма достатъчно проучвания, които да покажат влиянието на рапана върху двучерупчестите. Анализът на водата също е важен, за да се

види какви химикали и тежки метали присъстват. Например има промишлени бои, които се изливат директно във водата и са много токсични.

Г-жа Миреа посочи, че риболовът трябва да се адаптира към околната среда, а не обратното. Запасите от рапан ще намалят и няма да бъдат на нивата от предходните години. Риболовът трябва да намери алтернативи.

Г-н Мариан Паю спомена, че е необходимо проучване на ефекта на траленето и че данните за въздействието на рапана трябва да бъдат събрани и за напред, а тези усилия на научните среди да бъдат подкрепени.

Г-н Константин Петров - устойчивото управление на рапана има икономически и социален ефект, както и въздействие върху околната среда. Необходим е устойчив модел, основан на научни изследвания. ГКРСМ има оценки за рапана и други видове, а също така има група за Черно море и КСЧМ е поканен да участва.

В рамките на проекта BlackSea4Fish има работен пакет, посветен на данните, получени от рибарите за местата, където тези видове са били добити. Членовете на борда са поканени да дадат своя принос с тази информация.

Г-н Господинов също представи информация от Турция, която показва, че като размер рапанът и там е намалял, а останките от двучерупчести, които са достигнали брега, не се дължат непременно на риболов, а на рапана.

Г-жа Казимирович посочи, че този икономически ценен вид трябва да се лови, но изменението на климата и други влияния ще повлияят на тази икономическа дейност. Важно е да се следват съветите на изследователските институти.

Предложения за препоръки:

- Провеждане и подкрепа на подробни проучвания за развитието на запасите от рапана и въздействието на този вид върху други двучерупчести видове;
- Субсидиране на улова на малки индивиди от рапана с цел увеличаване на добива от морето, което ще намали натиска върху двучерупчестите;
- Развитие на възможностите за аквакултури и разнообразяване на видовете (например отглеждане на водорасли);
- Изясняване на законодателната рамка за разрешаване и подпомагане на аквакултурата;
- Постоянна комуникация между рибарите и властите за определяне на алтернативни решения / видове.

Следва закриване на срещата.

Протоколирал срещата: г-жа Михаела Кандеа Миря

Председател на КСЧМ: г-н Йордан Господинов